

kova priti k njemu na neki nauk. In kaj se je zgodilo? Pri nauku „Marijine družbenice“ je fajmošter zahteval 5 kron, češ potem te ne bom zbrisal iz „Marijine družbe.“ Prav lepe razmere, kaj ne? Zadnjič se je togotil na prižnici, da ne dobi delavcev; kdo pa mu je kriv? Sicer mu ne bojo ljudje menda šli kot rabot delat, kajti tisti časi so minuli! Plačati je treba pošteno, pa se dobi dovolj delavcev. Fajmošter menda misli, da je polbog od Haloz in da lahko komandira z ljudmi, kakor se mu poljubi; pa to ne gre dandanes; k večjemu gospodu Habičaku lahko zapoveduje, saj že itak lepi Liziki roke poljubuje; ima pač strašen respekt pred takšno dekle. — Klerikalci se grozno jezijo, da so se Slatinske volitve razveljavile. Popolnoma prav za takšne, ki sleparijo pri volitvi. Sicer se omeni, je ljudstvo popolnoma zadovoljno z zdajnjim g. predstojnikom in gledali bomo, da ga zopet potrdimo; naj bo trn v peti klerikalcem!

Na svidenje!

Ktera občina bo prva na Spodnjem Štajerskem.

Piše tajnik Holz.

Zadnja številka „Gospodarskega Glasnika“ nam je prinesla poročilo o vrlo poučnem potovanju v Voderlainsach na Zgornjem Štajerskem iz peresa agrarnega inženirja gospoda Jos. Zidanška; govoril je iz srca vsem, ki znanje ceniti vrednost zložitve zemljišč. Začeli so torej na Zgornjem Štajerskem, kjer gotovo ni niti enega slučaja, ki bi tako kričal po rešitvi, nego jih kriči cela množica na Spodnjem Štajerskem. Poročilo je pisano gotovo tudi od gospoda Zidanška s srčno željo, da bi se z zlaganjem zemljišč vendar enkrat že začelo tudi na Spodnjem Štajerskem; celo pokrajine imenuje, kjer se ta potreba občutno kaže.

Sicer se najdejo povsod posamezni ljudje, ki to stvar smatrajo potrebnim, toda k izvršitvi se spravljajo tako, da konečno iz cele zadeve ni nič. Nekteri pravi, moja zemlja je boljša nego sosedova; pri tem pa ne pomisli, da se tudi na to vsaj tako temeljito misli tudi pri zlaganju in da se iz te strani še pri nobenem zlaganju nikomur ni zgodila nobena krivica. Drugi ljudje spet pravijo, da so jim radi tega ljubši raztreseni kosi, ker toča, če pride, ne poklesti vsega ob enem. Rečico, da je na tem tudi nekaj resnice! Pa tam „korist“ je nevhvaležna špekulacija. Prvič se ne seje radi tega na tej ali oni njivi, da bi klestala toča po sadežih; drugič pa toča izbira v najredkejših slučajih samo gotove parcele v dotični občini, ampak navadno udari tako široko, da ima cela občina več ko preveč. Spet tretji pravijo, jaz bi že bil za to, pa sosed noče; da je pa to le izgovor, je dokaz temu slučaj iz praktičnega življenja, da dotičnik s sosedom o tem še sploh govoril ni. Najdejo

Dr. Danev.

Glavni krivec današnje bulgarske nesreče, ki je vrgla Bulgarijo raz viška slave v prepad obupanja, je odstopljeni ministerski predsednik dr. Danev, katerega sliko danes prinašamo. V svoji zaslepljenosti je dr. Danev veroval velikim panslavističnim frazami, ki se mu jih je iz Petersburga šepetal. Zanašal se je popolnoma na Rusijo, delal je »slovansko«, namesto bulgarske po-

litike. In zdaj je Rusija takoj zapustila Bulgarijo, ki je od vseh strani od sovražnikov obkrožena in premagana. Dr. Danev je odstopil in na njegovo mesto je prišel mož, ki ne veruje ruskim obljubam. Ali vprašanje je, če bode ta novi mož zamogel popraviti, kar je pokvaril in zakrivil nezmožni panslavistični sanjač Danev.

se nadalje ljudje, ki pravijo, da to pri nas ne gre; — zakaj ne — za to pa zmigajo z ramami. To so ugovori, kateri se porajajo v glavica naših kmetov. Mislim, da bi se kak drug ugovor dal težko najti zoper to, za naše kmete prevažno stvar.

Glavni vzrok pa, da se v tej zadevi na Spodnjem Štajerskem ni storilo še nič, pa je, da ljudje o pomenu zlaganj zemljišč še vedno niso dovolj poučeni. Znanje jim niso niti tozadnevna postavna določila, niti izvrševanje zlaganja, niti koristi, ki so zvezane z zloženimi zemljišči; da so vsi naši gospodarji o vsem tem poučeni, bi ta prekorigristna stvar gotovo ne dala tako dolgo čakati nase.

Pa vzkroji so še globokejši! Pretežna večina gospodarjev naših se ne briga, v koliko odgovarjajo podatki v posestnem listu in občinski mapi resnici. Za celega svojega šesttedenskega raziskovanja glede pridelovalnih razmer na Spodnjem Štajerskem sem naletel samo na dva posestnika, ki imata doma razen posestne pole tudi načrt svojega gospodarstva, ki poznata natančno število in velikost svojih parcel. Ljudem se dozdeva to nekako nepotrebno; pa ravno v tej navidezni malenkosti tiči glavni vzrok, da napreduje komasacija zemljič na Spodnjem Štajerskem tako počasi. To je brezbržnost, ki se najde edino le pri naših kmetih. Vsak drug obrtnik ali strokovnjak ima natančno v evidenci svoje imetje, kmet pa svojega glavnega premoženja — zemljišč ne. V enem slučaju se plačuje n. p. že od leta 1860 še davek za parcelo, ki je sicer zapisana in zarisana kot njiva, v resnici pa je od leta 1860 že zazidana. To je mogoče le tam, kjer se dela po starem kopitu. Tudi jaz nisem poseben prijatelj vsake novotarije, — v navedenem slučaju pa bi bilo že dobro pomesti z dosedanjim načinom. Pri toličkih parcelah že konečno ni tako čudo, če se kaj takega tako dolgo prezre. Skoro v vsaki občini, kjer sem imel posla, sem našel pri tem ali onem posestniku kako nesoglasje med posestno polo, mapo in resnico. Omeniti pa moram, da sem imel posla samo v 19 občinah in še v teh k večjemu samo pri njihav treh posestnikih. Koliko je še lahko nesporazumljenja in krivice v ostalem. Vsa ta nesoglasja pa se spravijo iz sveta in sicer mirnim potom in brez tožb ob priliki zlaganj zemljišč.

Prepričan sem, da če začne enkrat ena občina in bodo sosedne občine od blizu in daleč videle konečni uspeh, da se bo stvar začela naglo širiti. Ne sliši bi pa rad očitk in obžalovanja si strani naših prizadetih, češ zakaj s tem nismo začeli že prej.

Nedvomno se bodo našli ljudje, ki se bodo, če se začne o tem govoriti, upirali, preden so si dali zadevo mirno založiti. To se je godilo tudi na Moravskem in na Nižje Avstrijskem; četudi postava jemlje tudi na to že ozir, vendar bodi rečeno, da noben teh nezadovoljnejših ni obdržal svojih ugovorov po izvršitvi komasacije. Četudi so jih prisilili k temu, vendar so pozneje priznali, da so delali le zgago, — ki pa ni obveljala.

Zgornja Štajerska je začela — Spodnja Štajerska v tej zadevi ne sme zaostati.

Katera spodnještajerska občina bo na čelu?

(„Gosp. Glasnik.“)

Novice.

„Pravični“ davki. Kdor večje podjetje začne, plača več davkov; to je pravično. — Menihom v klostrih ni treba za delo skrbeti; zato plačujejo davke po najnižjem merilu. Oni imajo, ker posedujejo klostri mnogo zemlje, svoj zasigurjen kruh; zato plačujejo najnižje davke. Mož in žena gospodarita za se; obdači se jih po njih skupnem dohodku na višji davčni stopinji. Debeli menihi gospodarijo za svoj kloster; zato plačujejo najmanjše davke. Oni nimajo skrbeti za lastne otroke; zato . . . Oni ne pošiljajo svojih otrok v šolo; že zaradi solnine je torej „pravično“, da se jim najnižji davek odmeri. Oni ne služijo vojaščino; zato . . . Vse drugače je z družino! Mož išče zaslužek, žena išče zaslužek, ona vzgajata svoje otroke za državo in cesarja, stradata in trpita. In zato plačujeta več skupnega davka, nego bi vsak za se plačeval. Ali ni to prokletu „pravično“?!

Črne koze. V Vukovarju na Donavi pojavila se je grozna bolezen črnih koz. Konstatirane zamele se je 8 slučajev. Oblast je izdala najstrožje odredbe, da odpravi to grozovito bolezen.

Kaznovani sleparji z vinom. Zaradi pomanjkanja vina bili so na Ogrskem obsojeni vinogledarji trgovci Dobmovič na Reki na 30.000 kron, Janovič na 1000 kron in Österreicher na 20.000 kron globe. Prav jim je! Vino je vstoparjavil ril Bog, ne pa da bi ga vsak dan nanovavtarjalji vinozirči.

Prekovanje vremena iz oblakov je znana stvar. Kmetstvo ljudstvo, ki živi mnogo v prosti naravi ima itak veliko izkušnjo. Kakor posnemamo nekem članku dra. E. Mylius v listu »Über Land und Meer« se kaže sprememba vremena k slabšemu na nebu na štiri različne načine. Ako prihajajo na plavem nebu od jugo-vzhoda dolgi trakovi svitlo-plavih, skoraj belih oblakov (»Cirrus« ali vetrovni oblaki), ki jih premika južno-vzhodni veter, potem pride najkasneje drugi dan zahodni veter, ki prenese zopet drugi dan dež. Nič od brega tudi ne pomeni, ako po enem ali več lepih dnevih od zahoda sem prihaja navigator izmita stena belih oblakov, med katero je opaziti tudi posamezne kumulus-oblake. Belo kaljenje ovije vedno belo nebo; spodaj blizu horizonta pa se pojavlja temno siva polagoma bližje prihajajoče in večje nastajajoče oblake. V par urah prihaja potem dež brez hudega vetra, kaljremu sledijo potem sveži vetrovi. Ako prihaja od zahoda proti še vedno vladajočemu vzhodnemu vetru raztreseni »cirrus-oblake«, med njim pa se pojavljajo sivi oblaki na kupih ter flavmasti oblaki, prihaja gotovo slaba vreme brez mnogo vetra. Ako se opazi te pojave dopoldne, potem dežuje še isti dan; ako se jih opazi zvečer, potem je slabo vreme pričakovati šele drugi dan. Ako je nebo splošno z belo mejo kaljeno, pri katero izgubi sonce svojo svitloto, pričakovati je tudi dež ali belota se spreminja polagoma v vedno temnejše oblake, v katerem prihajajo še temnejši posamezni oblaki. Potem pride od zahodnega horizonta sivo oblake, ki že dežuje nosi, ki pa ni od vetra spremljana. Tujmi, nevihte in viharji bi pravzaprav ne smeli nikogar presenečiti, ker se jih vedno lahko par ur naprej opazuje. Skoraj vedno prihajajo iz zahoda. Pod daleč razširjenim belim oblakom (»Cirrus-Stratus«) pridejo km oblakov. Spredajni teh oblakov zapirajo oestro prost pod celo to maso. Pod velikanskimi temnimi durmi mase se vidi pozneje svitilejši kos. To je prihajajoči dež. Viharji prihajajo vedno za svežim vetrom, nevihte pa časom brez vetra. Nastajanje nevihte se opazi najprej na visokih, stolpim podobnih oblakih (»tocični stolpi«) ako se nahajajo ti oblaki na vzhodu, potem pride nevihta gotovo.

Podražanje mila na Angleškem. Angleški tovarne mila so ravnokar naznanile, da zvišajo svoje prodajne cene za okroglo 1/2 penja za funt = K 11,50 za 100 kg. V opravičenju tega zvišanja so zavrnili to, da so se vse surovine, ki se potrebujejo za izdelovanje mila, že dalje časa neprestano podraževale, izgovorjen izdelek pa svojih cen do sedaj še ni spremenil. Priključno na to se je navedlo, da tvori omenjeni pribitek le ulomek zvišanja, ki bi bilo opravičeno pri g. spodujočih razmerah, in da se ima občinstvo zahvaliti velikemu tehničnemu napreduku industrije in pa delo zmognosti njenih voditeljev, da mu je prihranjeno to zvišanje. Zanimivo je dejstvo, da je kriva na podražanju mnogih toščob in olja, ki se potrebuje pri izdelovanju mila, proizvajala umetnega masla oziroma margarine. Najboljša rastlinska olja in najčistejša živalska mast je umetno maslo kakor za izdelovanje mila enako priljubljena. Palmovo kakor tudi olje iz kokosovih orehov je zaradi močnejšega popraževanja tekoma zadnjih pet let podražilo za kakih 100% in tudi druge surovine se enako podražile.

Iz Spodnje-Štajerskega.

„Sloga“ † † †. Na Balkanu leži tisočletni šteta mrljov, — pri nas pa so starikavi prvaki, ki se zaprašeni cilindri ravnokar spremili „Sloga“ v pet k zadnjemu počitku . . . No, zdaj je po pogotnili. Že davno prominili slogi sledila je „Sloga“ tega pa dežel, kjer ni mih . . . In svet kroži so so izgovodno, solnce vzhaja in zahaja, dež je mokromovine, ljudje jedó in pijejo in se smeji, čeprav . . . Strel „Sloga“ po dolgi, dolgi boleznii umrla. Pravanec v L prav je bila že pri rojstvu bolana. Rodila se pogorela v pod gorko odejo Ploj-Jurtelovih desetakov. Nama. Tu to ni naravno rojstvo; v retorti se ne rodi, zgorelo bitja. Zato je tudi edino od vseh strani zapla strela sšeni Ploj zavriskal, ko je „Sloga“ prvič začela na n kala. Dr. Jurtela je že takrat vzdihnil, ker nezavester slučajno pogledal v svojo denarnico. Stari Tatvi Serneč je bil prav suhoparen boter; on mariboru hotel turško razumeti in je od začotka sem začel ležagubil ključ svoje kase. Ostali ljudje pa so realitico in pri rojstvu „Sloga“ začudeno: „Kaj pa je te blačah, treba bilo?“ . . . Pa res, bilo je to nezakonstobegnil. dete, ki ni imelo nobenega pravega očeta, ne. Paziti bene matere, ki ni srečalo pri vstopu v življenjsni šolane nubenega prijatelja, ki je moralo takoj jelsi. Mrlj poznati, da je nepotrebno in da bi bilo Pod v stokrat boljše, ako bi se ne bilo neseestnik